

1. БОЛЕСТИ УЗРОКОВАНЕ ХЕМИЈСКИМ ДЈЕЛОВАЊЕМ

1.1. Метали и металоиди

Редни број	Професионалне болести	Послови на којима се болести појављују	Услови за утврђивање болести као професионалне
1.	Тровање оловом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција олову или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Изражена клиничка слика тровања или специфична оштећења крви и крвотворних органа или пробавног система или периферног нервног система или централног нервног система или бубрега.
2.	Тровање живом и њеним једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција живи или њеним једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима нервног система или бубрега или најмање три од осталих органа или органских система: дисајни систем, јетра и пробавни систем, срце.
3.	Тровање арсеном или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција арсену или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима крви и крвотворних органа или нервног система или два од следећих органа: срце, бубрези или јетра.
4.	Тровање фосфором или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција фосфору или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два од следећих органа или органских система: кости, јетра, бубрези, нервни систем, крв и крвотворни органи и срце.
5.	Тровање манганом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција мангану или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима нервног система или два од следећих органа или органских система: јетра, бубрези, крв и крвотворни органи, респираторни систем.
6.	Тровање берилијумом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција берилијуму или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним промјенама на плућима или специфичним оштећењима друга два органа или органска система.
7.	Тровање кадмијумом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција кадмијуму или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима бубрега или костију или два од следећих органа или органских система: респираторни систем, јетра и крв и крвотворни органи.
8.	Тровање селеном или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција селену или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: јетра, бубрези, централни нервни систем, дисајни путеви.

9.	Тровање ванадијумом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција ванадијуму или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: плућа, централни нерви систем, периферни нерви систем, срце и крвни судови, кожа и слузокожа.
10.	Тровање хромом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција хрому или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: плућа, кожа и слузнице.
11.	Тровање никлом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција никлу или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: горњи и доњи дисајни путеви, плућа, кожа, бубрези, срце.
12.	Тровање цинком или његовим једињењима	Послови и радни задаци на којима постоји експозиција цинку или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: дисајни путеви, плућа, кожа и слузнице, пробавни систем.
13.	Тровање бавром или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција бакру или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: пробавни систем, јетра, бубрези, централни нерви систем, психички поремећаји, орган вида, крв.
14.	Тровање алуминијумом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција алуминијуму или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: плућа, централни нерви систем, периферни нерви систем, кости, бубрези, срце.
15.	Тровање кобалтом или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција кобалту или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: дисајни систем, срце, штитна жлијезда, бубрези.
16.	Тровање калајем или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција калају или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: дисајни систем, централни нерви систем, бубрези, јетра, жучни путеви.
17.	Тровање антимоном или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција антимуону или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: дисајни систем, срце, пробавни систем, кожа и слузнице.
1.2. Гасови			
18.	Тровање халогеним елементима и њиховим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција халогеним елементима или њиховим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима три органа или органска система: централни нерви систем, јетра, кости, зглобови, дисајни путеви, кожа и слузнице, орган вида.
19.	Тровања сумпором или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција сумпору или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са хроничним иритативним ефектима на кожи, слузокожама и респираторном систему.
20.	Тровања азотним једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција азотним једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са хроничним иритативним ефектима на кожи, слузокожама и респираторном систему.
21.	Тровање угљен-моноксидом	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција угљен-моноксиду (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два од следећих органских система: централни нерви систем, срце и крвни судови, крв и крвотворни органи.
22.	Тровање цијаном или његовим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција цијану или његовим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са астеновегетативним манифестацијама и специфичним оштећењима два од следећих органа или органских система: нерви систем, штитна жлијезда, крв и крвотворни органи.
1.3. Растварачи			
23.	Тровање алифатичним угљоводоницима и њиховим једињењима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција алифатичним угљоводоницима и њиховим једињењима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два од следећих органа или органских система: крв и крвотворни органи, јетра, бубрези и нерви систем, респираторни систем, слузнице, кожа.
24.	Тровање цикличним угљоводоницима или њиховим хомолозима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција цикличним угљоводоницима или њиховим хомолозима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два од следећих органа или органских система: крв и крвотворни органи, јетра, бубрези и нерви систем.
25.	Тровање нитро и аминоксидним дериватима угљоводоника	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција нитро и аминоксидним дериватима угљоводоника или њиховим хомолозима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са појавом катаракте или специфична оштећења два од следећих органа или органских система: крв и крвотворни органи, јетра, бубрези и нерви систем, кожа.
26.	Тровање халогеним дериватима угљоводоника	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција халогеним дериватима угљоводоника (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са појавом катаракте или специфична оштећења два од следећих органа или органских система: крв и крвотворни органи, јетра, бубрези, нерви систем, кожа.

27.	Тровање угљен-дисулфидом	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција угљен-дисулфиду (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два од следећих органа или органских система: орган вида, централни нервни систем и периферни нервни систем или три од осталих органа или органских система.
28.	Тровање алкохолима или естрима или етрима или алдехидима или кетонима	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција алкохолима или естрима или етрима или алдехидима или кетонима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два од следећих органа или органских система: крв и крвотворни органи, јетра, бубрези, нервни систем.
1.4. Пестициди			
29.	Тровање пестицидима који нису обухваћени под другим тачкама	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција пестицидима који нису обухваћени под другим тачкама (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика тровања са специфичним оштећењима два органа или органска система.
2. БОЛЕСТИ ПРОУЗРОКОВАНЕ ФИЗИЧКИМ ДЕЈСТВОМ			
30.	Обољења изазвана јонизујућим зрачењем	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција отвореним и затвореним изворима јонизујућег зрачења (доказ о трајању експозиције најмање пет година и интензитету експозиције, личном биодозиметријом или мјерењем радиоактивности урина).	Клиничка слика са морфолошким и функционалним промјенама у крви и крвотворним органима или кожи (улцерозни радиодерматитис) или очног сочива (катаракта) или хипотиреоза изазвана радиоактивним јодом.
31.	Обољења изазвана нејонизујућим зрачењем	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција нејонизујућег зрачења (доказ о интензитету и трајању експозиције, најмање пет година).	Морфолошке и функционалне промјене на органу вида (катаракта).
32.	Обољења изазвана повишеним или сниженим атмосферским притиском	Послови и радна мјеста кесонаца, ронилаца и летачког особља (докази о понављањем наглим декомпресијама).	Понављање ваздушне емболије и испади функције централног нервног система или миокарда или плућа или коштаног система.
33.	Оштећења слуха изазвана буком	Послови и радна мјеста на којима постоји изложеност буци преко дозвољеног нивоа (доказ о трајању и интензитету експозиције).	Обострано перцептивно оштећење слуха преко 30% по Фовлер тесту (Fowler). Доказ о нормалном слуху прије експозиције буци и о прогресији оштећења слуха током рада у буци.
34.	Обољења изазвана вибрацијама које се преносе на руке или на цијело тијело	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција вибрацијама (доказ о трајању и интензитету експозиције, од најмање пет година).	Клиничка слика са морфолошким или функционалним промјенама на васкуларном, неуромускуларном, периферном нервном или коштанозглобном и везивном систему или интервертебралном диску слабинске кичме.
35.	Хронични бурзитис зглобова настао услед пренапрезања и дуготрајног притиска и хронични тенозитис (шака и ручног зглоба)	Послови и радна мјеста на којима постоји дуготрајно пренапрезање и дуготрајан притисак на бурзе и радна мјеста на којима постоје репетитивни и снажни покрети шака и ручног зглоба (најмање пет година), клечећи положај, ослањање на лакат, притисак на бурзу.	Клиничка слика хроничног запаљења лакатне или рамене или препателарне бурзе са умањењем функције захваћеног зглоба. Лабораторијска и радиолошка испитивања за искључење других узрока, клиничка слика хроничног запаљења синовијалних овојница шака и ручног зглоба.
36.	Синдром карпалног тунела	Послови и радна мјеста на којима постоји дуготрајно пренапрезање и притисак на шаку и подлактицу.	Клиничка слика са морфолошким знацима хроничне компресије и функционалним испадима.
37.	Парализа нерава услед пренапрезања и дуготрајног притиска	Послови и радна мјеста на којима постоји дуготрајно пренапрезање и притисак на периферни нерв, понављајући покрети, примјена силе, нефизиолошки положај, вибрација.	Клиничка слика парализе периферног нерва и неурофизиолошки доказ (медијални нерв на подлактици, улнарни нерв на подлактици или лакту, тиббијални нерв у глежњу, перонеални нерв у врату фибуле). Искључење других узрока.
38.	Оштећења менисуса кољена услед дуготрајног оптерећења у нефизиолошком положају	Послови и радна мјеста на којима постоји оптерећење кољена у нефизиолошком положају, чучање, сталне ротације наткољенице у односу на поткољеницу (доказ о трајању оптерећења кољена, најмање пет година са дневним оптерећењем од најмање једне трећине радног времена).	Клиничка слика са морфолошким лезијама менисуса утврђеним радиолошким методама (магнетна резонанца, или ултразвук или артроскопија) и са функционалним промјенама кољеног зглоба. Искључење других узрока.
39.	Епикондилитис услед понављајућих покрета	Послови и радна мјеста која изискују брзе понављајуће покрете руке у лакту уз пренапрезање и нефизиолошки положај.	Клиничка слика и радиолошки доказ болести вањског или унутрашњег епикондила.
40.	Чворови гласница узроковани континуираним напрезањем гласница на раду	Послови или радна мјеста на којима постоји континуирано напрезање гласних жица најмање десет година.	Клиничка слика и доказ постојања чворовића утврђено одговарајућим дијагностичким методама са посљедицама на квалитет гласа.
3. БОЛЕСТИ ПРОУЗРОКОВАНЕ БИОЛОШКИМ ФАКТОРИМА			
41.	Тропске, импортоване болести изазване вирусима, бактеријама и паразитима	Послови особља на служби у областима гдје се тропске болести јављају ендемски и епидемијски.	Клиничка слика тропских болести (доказ о контакту са биолошким агенсом и временској и просторној повезаности са појавом болести).
42.	Антропозоозе	Послови и радна мјеста на којима је остварен контакт са узрочником болести.	Клиничка слика антропозооза (доказ о контакту са биолошким агенсом на радном мјесту и временској и просторној повезаности са појавом болести).

43.	Вирусни хепатитис (изузев ХАВ)	Послови и радна мјеста на којима је остварен парентерални контакт са узročником болести.	Клиничка слика хепатитиса (доказ о парентералној инфекцији на радном мјесту са биолошким агенсом и временској и просторној повезаности са појавом болести).
44.	Парентерална инфекција изазвана вирусом сиде (АИДС)	Послови и радна мјеста на којима је остварен парентерални контакт са узročником болести.	Клиничка слика сиде (доказ о парентералној инфекцији са биолошким агенсом и временској и просторној повезаности са појавом болести).
45.	Туберкулоза	Послови и радна мјеста на којима је остварен парентерални контакт са бацилом туберкулозе.	Клиничка слика туберкулозе проузроковане бацилом туберкулозе.
46.	Заразне и паразитарне болести узроковане радом у дјелатностима гдје је повећан ризик заразе	Послови и радна мјеста гдје постоји повећан ризик заразе путем биолошког материјала или од других људи директно или путем преносилаца.	Клиничка слика болести са доказима о узрочно посљедиčnoј вези болести и ризика заразе.
47.	Тетанус	Послови и радна мјеста на којима постоји могућност повређивања и контакта са узрочником болести.	Клиничка слика тетануса проузрокованог егу-отоксином тетанусног бацила <i>Clostridium tetani</i> .
4. БОЛЕСТИ РЕСПИРАТОРНИХ ОРГАНА			
48.	Силикоза плућа	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција прашици слободног силицијум-диоксида (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика са рендгенографским промјенама на плућима профузије 1/1 и поремећајем плућне вентилације најмање средњег степена или већи степен профузије рендгенографских промјена.
49.	Силикотуберкулоза	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција прашици слободног силицијум-диоксида (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика са рендгенографским промјенама на плућима профузије 1/1, као и знацима активне туберкулозе плућа.
50.	Азбестоза плућа	Послови и радна мјеста на којима постоји експозиција азбестним влакнима (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика са рендгенографским промјенама на плућима профузије 1/1 и поремећајем плућне вентилације најмање средњег степена или већи степен профузије рендгенографских промјена.
51.	Пнеумокониозе рудара угљенокопа	Послови и радна мјеста у рудницима угља са подземном експлоатацијом (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика са рендгенографским промјенама на плућима профузије 1/1 и поремећајем плућне вентилације најмање средњег степена или већи степен профузије.
52.	Пнеумокониоза узрокована тврдим металом	Послови производње и обраде тврдог метала (доказ о интензитету и трајању експозиције).	Клиничка слика са рендгенографским промјенама на плућима и поремећајем плућне вентилације најмање средњег степена.
53.	Бисиноза плућа	Послови и радна мјеста гдје постоји експозиција прашици памука, лана и конопље, посебно у почетним фазама прераде (доказ о интензитету и трајању експозиције од најмање десет година).	Клиничка слика бисинозе у другом и трећем стадијуму болести.
54.	Астма	Послови и радна мјеста на којима долази до контакта са материјалима које имају алергијско или иритативно дејство на дисајне путеве (доказ о експозицији).	Клиничка слика астме са верификацијом напада у току рада, позитивни неспецифични и специфични бронхопробовативни тестови. У случајевима кад је бронхопробовативни тест контраиндикован, позитивни имунолошки тестови.
55.	Егзогени алергијски бронхиоло-алвеолитис	Послови и радна мјеста на којима су радници експоновани спорама гљивица и хетерологним протеинима (доказ о експозицији).	Клиничка слика са специфичним рендгенографским промјенама на плућима, поремећај плућне вентилације средњег степена, позитиван специфични бронхопробовативни тест и специфичне имунолошке промјене.
56.	Обољења горњих дисајних путева	Послови и радна мјеста на којима су радници експоновани алергогеним или иритирајућим материјалима (доказ о експозицији).	Клиничка слика са израженим промјенама на горњим дисајним путевима и позитивним експозиционим и специфичним имунолошким тестовима.
57.	Хронични опструктивни бронхитис	Послови и радна мјеста на којима долази до контакта са иритирајућом прашином (доказ о интензитету и трајању експозиције од најмање десет година).	Клиничка слика хроничног опструктивног бронхитиса са поремећајем плућне вентилације тешког степена (ФЕВ < 50%). Нормалан спирометријски налаз при запослењу. Доказ о прогресији оштећења плућне функције током рада. Доказ да је обољела особа одувјек била непушач.
5. БОЛЕСТИ КОЖЕ			
58.	Контактни дерматитис	Послови и радна мјеста на којима су радници експоновани алергогеним или иритативним материјалима (доказ о експозицији).	Клиничка слика тежег хроничног обољења коже, хроничног или рецидивног контактнoг дерматитиса или хроничног контактнoг алергијског дерматитиса са позитивним специфичним, имунолошким и другим тестовима.
59.	Рецидивна уртикарија	Послови и радна мјеста на којима су радници експоновани алергогеним материјалима (доказ о експозицији).	Клиничка слика са позитивним експозиционим и имунолошким тестовима.

6. МАЛИГНЕ БОЛЕСТИ

60.	Малигне болести	Послови и радна мјеста на којима се остварује контакт са канцерогеним материјама из Листе сигурно доказаних канцерогена Међународне агенције за истраживање рака (азбест, бензидин његове соли, бис-хлор, комбинације хрома VI, чађ, камени угаљ или угаљ, бета-нафтил амин, винил-хлорид, бензен, токсични нитро и аминоксиди бензена или његових хомолога, јонизујуће зрачење, катран, битумен, минерално уље, антрацен или једињења, производи или остаци ових супстанци, емисије коксне пећи, никл и једињења, дрвна прашина, арсен и његова једињења, берилијум и његова једињења, кадмијум и његова једињења, ерионит-минерална влакна, етилен-оксид, вирус хепатитиса Б (HBV) и вирус хепатитиса Ц (HVC).	Клиничка слика малигног обољења проузрокованог јонизујућим зрачењем или ултравиолетним зрацима или хемијским канцерогенима са Листе сигурно доказаних канцерогена Међународне агенције за истраживање рака и докази о постојању узрочно-последичне везе између експозиције и болести.
-----	-----------------	--	--